19/07/2020

“Ο ναός της του Θεού Σοφίας δεν θα πάψει να εικονίζει ποτέ τον Χριστό”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ιλίου, Αχαρνών και Πετρουπόλεως

Με ένα κείμενο του Αγιογράφου Γεωργίου Κόρδη η Ιερά Μητρόπολη Ιλίου, Αχαρνών και Πετρουπόλεως παίρνει θέση για το ζήτημα της μετατροπής της Αγίας Σοφίας σε τζαμί ενώ στην εισαγωγική ανακοίνωση του κειμένου τονίζει: “Ο ναός της του Θεού Σοφίας δεν θα πάψει να εικονίζει ποτέ τον Χριστό, όπως και ο Χριστός δεν θα πάψει ποτέ να εικονίζει τον Πατέρα, τον εν Ουρανοίς, και να τον αποκαλύπτει στον κόσμο”.

Διαβάστε ολόκληρη την ανακοίνωση της Ιεράς Μητροπόλεως όπως δημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα της:

Αυτές τις ημέρες που μας συνέχει η λύπη και ενδεχομένως και η οργή για την, για λόγους κυρίως πολιτικής, μετατροπή του μνημείου της χριστιανοσύνης, της Αγίας Σοφίας, σε μουσουλμανικό τέμενος, ακούγονται διάφορες φωνές από όλο το φάσμα του πνευματικού και πολιτικού κόσμου της χώρας αλλά και ολόκληρης της κοινωνίας.

Μέσα από την πληθώρα των κειμένων που δημοσιεύονται στις ειδησεογραφικές ιστοσελίδες και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, επιλέξαμε το κείμενο του συνεργάτη της Μητροπόλεως από τα παλιά, Αγιογράφου Γεωργίου Κόρδη.

Ο κ. Κόρδης, με την άδεια του οποίου αναδημοσιεύουμε το κείμενο, έχει την ευαισθησία του καλλιτέχνη, του ποιητή, ο οποίος «ποιεί» (=δημιουργεί) στο χώρο της εκκλησιαστικής τέχνης και μπορεί να αντιληφθεί καλύτερα τι θέλησαν να εικονίσουν οι ποιητές, αρχιτέκτονες, αγιογράφοι της Αγίας Σοφίας. Ο ναός της του Θεού Σοφίας δεν θα πάψει να εικονίζει ποτέ τον Χριστό, όπως και ο Χριστός δεν θα πάψει ποτέ να εικονίζει τον Πατέρα, τον εν Ουρανοίς, και να τον αποκαλύπτει στον κόσμο.

Το κείμενο:

«Ακούω φόβους κάποιων πως θα κρύψουν, λέει, τα ψηφιδωτά της Αγίας Σοφίας τώρα που θα χρησιμοποιηθεί ως μουσουλμανικό τέμενος. Ακόμα κι αν γίνει αυτό τίποτα δεν θ’ αλλάξει.

Δεν είναι οι εικόνες που κάνουν την Αγία του Θεού Σοφία να είναι αυτό που είναι. Ο ίδιος ο ναός είναι εικόνα του Χριστού κι αυτό δεν μπορεί να αλλάξει με τίποτα παρά μόνον με ριζική αλλαγή της αρχιτεκτονικής δομής του ναού. Ακόμα κι αυτό όμως συμβεί θα είναι απλώς μια κακόγουστη επέμβαση, μια βίαια παραμόρφωση σε μια αρχική μορφή που πάντα θα διαλαλεί πως είναι εικόνα του προσώπου του Χριστού του Υιού του Θεού που σαρκώθηκε και ανάλαβε στην υπόστασή Του την ανθρωπότητα και ένωσε τον Θεό και τον άνθρωπο ασύγχυτα, άτρεπτα και αδιαίρετα. Κι αυτό το ψιθυρίζει από φυλακής πρωίας μέχρι νυχτός η ποιητική ένωση του ημισφαίριου τρούλου-σημείου του Ουρανού και του ακτίστου- με τον κύβο-σημείο τη γης και της κτίσης.

Για ἀλλα να φοβάσαι και να θρηνείς καθώς σε έλεγα και χτες.

Να θρηνείς που ξέχασες τον τρόπο να ενώνεις τα διεστώτα, που ξέμαθες να φτιάχνεις κοινωνία ήμερη των αντιθέτων, που δεν μπορείς πια να χαράξεις την ποιότητα των γραμμών των αρχαίων κανατιών, μήτε να σμιλέψεις ξανά την Αφροδίτη της Μήλου, ούτε να χτίσεις Παρθενώνα και Αγιασοφία. Γιαυτό να θρηνείς.

Κι άκομα να αισχύνεσαι που δυο αιώνες τώρα κράτος δεν κατάφερες να μην ντρέπεσαι για την κληρονομιά των ρωμηών παπούδων σου, που ζεις προσποιητά με κριτήρια «το εφάμιλλον του ευρωπαϊκού» και που βδελύσσεσαι τις τέχνες των βυζαντινών και δεν τις διδάσκεις σχεδόν πουθενά.

Για τούτα μάλλον να θρηνείς. Κι άσε τα μνημεία ήσυχα. Ετούτα δεν ζητούν εκδίκηση. Φιλάνθρωπα πάντα θα κοιτούν προς τη μεριά των ανθρώπινων παθών και θα τραγουδούν, άλλοτε φωναχτά, άλλοτε ψιθυριστά, για την αγάπη και τον έρωτα, για τη χαρά της ενωμένης ζωής».

Γεώργιος Κόρδης
Αγιογράφος
Επίκουρος Καθηγητής της Βυζαντινής Τέχνης
στο τμήμα Θεολογίας Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (2008-2013)